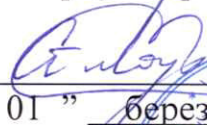

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Голова приймальної комісії,
Ректор університету

" 01 " березня 2019 р.

О.Г.САМОЙЛЕНКО

ПРОГРАМА
творчого конкурсу
для вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Схвалено вченою радою факультету
культури і мистецтв
імені Олександра Ростовського
протокол № 7 від 27 лютого 2019 р.

Ніжин - 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс з фаху складають абітурієнти, які вступають на спеціальність 025 Музичне мистецтво за спеціалізаціями: «Хорове диригування», «Вокал», «Музичний інструмент» (фортепіано, баян, акордеон, гітара).

До вищого навчального закладу приймаються особи, які мають: диплом бакалавра або спеціаліста; абітурієнти повинні мати державний документ про освіту або (та) професійну підготовку встановленого зразка. Творчий конкурс визначає відповідні навички та вміння згідно нижчезазначених вимог.

Творчий конкурс з музичного мистецтва (на базі ОР «бакалавр» зазначеного напрямку) передбачає виконання програмових творів з фаху (диригування, вокал, музичний інструмент).

Основні вимоги до абітурієнта зі спеціальності Музичне мистецтво (магістр) «Хорове диригування»

Вступні вимоги до фахового випробування зі спеціалізації «Хорове диригування»

- Диригувати два хорових твори під інструмент (крупна форма, а cappella).
- Грати на фортепіано партитуру а cappella.

Виконуючи програмовий твір з фаху диригування, абітурієнт повинен:

1. Вільно володіти мануальною технікою та артистично-емоційною виразністю;
2. Глибоко проникати в авторський замисел творів, що диригуються і запропонувати переконливу інтерпретацію;
3. Виразно виконувати хорову партитуру твору а cappella на фортепіано;

Орієнтовний список хорових творів для диригування.

1. Г.Майборода Хор з опери «Милана».
2. Ф.Шуберт. «Приют».
3. Б.Лятошинський. «Тече вода в синє море».
4. Д.Бортнянський. Концерт №3, №32, №34.
5. Д.Січинський кантата «Дніпро реве».
6. А.Архангельський «К Богородице прилежно», «Вскую мя отринул еси».
7. К.Сен-Санс «Болеро».
8. К.Проснак «Море».
9. І.Шамо «Купальська».
10. Г.Форе «Libera me», «Sanctus», «Benedictus», «Agnus dei».
11. В.А.Моцарт Реквієм. ч.1

Основні вимоги до абітурієнта зі спеціальності Музичне мистецтво (магістр) з «Музичного інструменту» (фортепіано)

Під час проведення іспитів з гри на музичному інструменті абітурієнти мають продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем. Вміти передати характер музичних творів, виконати технічні труднощі, володіти виконавською (естрадною) витримкою.

На вступному іспиті абітурієнт має зіграти два різнохарактерних твори (за бажанням абітурієнта). Наприклад: поліфонія та велика форма; поліфонія та розгорнутої п'єси; велика форма розгорнутої п'єси.

Вимоги до поліфонії. В поліфонічних творах сконцентровано складні виконавські завдання. Абітурієнт має продемонструвати уміння слухати одночасно горизонтальне та вертикальне звучання голосів, досягти виразного їх виконання.

Вимоги до великої форми. Гра великої форми включає в себе виконання двох основних завдань: художніх та технічних. Виконуючи **художні** завдання абітурієнт повинен: виявити контрастність між темами (або варіаціями) і усередині кожної партії; продемонструвати правильний вибір різноманітних виконавських засобів виразності (звукотвора, динаміки, артикуляції, тембрових барв і т. д.), обумовлених не тільки образністю кожної партії в сонатній формі, кожної варіації або епізодів у рондо, але й стилем, а також уявленням інструментуванням; під час виконання керувати змінами різноманітних і часто складних ритмів при збереженні стрижневого темпу; вміло використовувати цезури (включаючи паузи) як засіб виявлення контрастності та побудови форми; зберігати наскрізний розвиток, цілісність форми. Виконуючи **технічні** завдання у великій формі абітурієнт повинен продемонструвати: володіння різними фактурними формулами і вміння швидко перемикає увагу з однієї фактури на іншу, тобто з одного піаністичного прийому на інший; подолання складностей мелізматики (особливо трелей), поліритмії та всіх технічних елементів; володіння різноманітними прийомами гри.

Вимоги до розгорнутої п'єси. За жанровими ознаками п'єси розрізняють як моторні, скерцозні, танцювальні, токатні, маршові (рухливі) і кантиленні, оповідальні, епічні, декламаційні (ліричні). При виконанні абітурієнтом розгорнутої п'єси **враховується:** музикальність, емоційність, артистичність, а також виразність інтонування (різниця в інтонуванні мелодії, підголосків, прикрас); вибір способу звукотвора; агогіка (природність, гнучкість й свобода ритмічного руху; художня педалізація (використання тембрової (лівої) і демпферної (правої) - запізнілої, неповної, вібруючої, випереджаючої педалі).

Тривалість фахового випробування з гри на музичних інструментах не більше **25 хвилин** на одного абітурієнта.

**Орієнтовний список творів
для інструментального виконання на фортепіано
(приблизна складність)**

Поліфонічні твори

Й.С. Бах. ДТК – I, II том. Прелюдії і фуги. Французькі сюїти. Англійські сюїти. Токкати. Партити. Фантазія до мінор. Хроматична фантазія і фуга. Італійський концерт.
Й.С. Бах – Ф.Буззони Органні і хоральні прелюдії.
Й.С. Бах – О.Гедіке. Хоральні прелюдії. Органна прелюдія і фуга до мінор.
Й.С.Бах – С.Фейнберг. Шість органних прелюдій. Чотири хоральні прелюдії.
Д.Букстехуде – С.Прокоф'єв. Органна хоральна прелюдія і фуга ре мінор.
І.Єльчева. 24 прелюдії і фуги.
А.Караманов. Дві фуги.

М.Мясковський. Тв. 78 Поліфонічні ескізи. Фуги.
Ф.Мендельсон Тв. 35. № 1,2. Прелюдії і фуги мі ііно́р, фа міно́р.
Є.Мілка. Поліфонічна п'єса.
Г.Перселл-О.Юровський. Прелюдія і фуга сі міно́р.
В.Подвала. Прелюдія і фуга.
В.Птушкін. Інвенції.
Л.Ревуцький. Транскрипція органної фантазії та фгги до міно́р Й.Баха.
М.Римський-Корсаков. Тв. 1. Фуга до дієз міно́р. Тв. 17. Фуга мі міно́р.
П.Хіндеміт. Прелюдія і фуга фа мажор. Інтермеццо і фуга соль мажор.
Р.Щедрин. Прелюдії і фуги.

Твори великої форми

А.Аренський. Варіації сі міно́р. Концерт фа міно́р.
В. Барвінський. Соната.
Л. Бетховен. Варіації. Сонати. Концерти.
Й.Верещагін. Соната № 1.
К.Вебер. Концерт фа міно́р. Сонати тв. 70, тв. 49, тв. 39.
Й.Гайдн. Варіації. Сонати. Концерти.
М.Глінка Варіації.
Е.Гріг. Сонати. Концерт ля міно́р.
Д.Кабалевський. соната № 3. Концерт ре мажор № 3.
М.Колесса. Картинки Гуцульщини (сюїта).
А.Кос-Анатольський. Концерт.
С. Людкевич. Балада. (Варіації на тему укр. нар. пісні).
Б.Лятошинський тв. 33 Шевченківська сюїта. Тв. 13. Соната № 1.
В.Моцарт Сонати. Варіації. Концерти.
Ф.Мендельсон. Блискуче капріччіо. Концерти.
С.Прокоф'єв. Сонати.
Л.Ревуцький. Тв. 1. Соната сі міно́р.
А.Рубінштейн. Концерти.
Д.Скарлатті. Сонати.
Я.Степовий. Соната ре мажор.
А.Хачатурян. Концерт. Соната.
П.Чайковський. Варіації фа мажор.
І.Шамо. Українська сюїта.
Шуберт. Сонати. Тв. 142. Варіації сі мажор.
Шуман. Варіації на тему . Сонати соль міно́р, фа міно́р. Концерт ля міно́р.
Ю.Щуровський. Тема з варіаціями.

Розгорнуті п'єси

О.Аляб'єв – Ф.Ліст. “Соловей”.
Й.Брамс. Балади ре міно́р, сі міно́р, соль міно́р. Рапсодії сі міно́р, соль міно́р.
М.Глінка – М.Балакірев. “Жайворонок”.
Е.Гріг. “Весільний день в Трольхаугені”.
К.Данькевич. Поєма.
В.Кирейко. “Вальс”. “Гумореска”. “Марш”. Укр. рапсодія “Токатта”.
М.Колесса. “Гуцульський прелюд”.
А.Коломієць. Транскрипції для ф-но.
А.Кос-Анатольський. Гуцульська токката. “Гомін Верховини”.
В.Косенко. 11 етюдів у формі старовинних танців. Тв. 12 № 2. “Поєма-легенда”.

М.Лисенко. Тв. 5. Перший концерний полонез. Друга рапсодія. “Експромт”. Тв. 29. Гавот. Тв. 37 № 3. Серенада. “Запорізький марш”.
Ф.Ліст Полонези. Угорські расодії; Женевські дзвони. “Заручини”.
Б.Лятошинський. Тв. 22. Балада. Прелюдії.
С.Людкевич. “Гумореска”.
Ф.Мендельсон. Тв. 14. Рондо-капрічіо. Тв. 28. Фантазія фа дієз мінор.
С.Прокоф’єв. Марш до оп. “Любов до твоїх апельсинів”.
Л.Ревуцький тв. 7 № 1,2. Прелюдії; тв. 1 № 2. Прелідія.
С.Рахманінов. Музичні моменти. Етюди-картинки. Прелюдії.
О.Скрябін. Тв. 8. Етюди; тв. 10. Експромти; тв. 32. Поеми.
А.Хачатурян. Токката. Поема.
П.Чайковський. Тв. 59 “Думка”; тв. 21 № 2. Експромт; тв. 8. Капрічіо соль бемоль мажор.
І.Шамо. “Токката”.
Ф.Шопен. Прелюдії. Експромти. Балади. Етюди.
А.Штогаренко. Поема.
Ф.Шуберт. Експромти.
Р. Щедрин. Бассо-остінато.
Р.Шуман. “Віденський карнавал”, “Метелики”.

Основні вимоги до абітурієнта зі спеціальності Музичне мистецтво (магістр) з Музичного інструменту (баян, акордеон)

На екзаміні вступник повинен виконати два твори: поліфонію (прелюдія і fuga або дві частини із сюїти) або твір великої форми (I частина або II, III частини класичної сонати (концерту), варіації на класичну тему,) оригінальну п’єсу.

Вимоги до рівня виконання програми.

Під час вступного іспиту абітурієнт повинен показати володіння різноманітними способами звуковидобування, основними видами техніки та прийомами гри на інструменті. Абітурієнти повинні (при виконанні поліфонічного твору) продемонструвати відповідний рівень поліфонічного мислення: розуміння форми твору, розкриття композиційної єдності, яка виражається в контрасті співставлення образів, уміння розчленовувати голоси відповідно до вимог автора (динамічне співставлення; гнучкість зміни направлення міху), які дозволяють «грати тембрами», показати ясність та рельєфність звучання двох (та більше) голосів.

При виконанні твору великої форми припускається, що абітурієнт володіє уміннями показати контраст співставлення двох основних тем (у концерті, сонаті), у варіаціях - розвиток основної теми; розкрити яскравість тематичного матеріалу, показати володіння різноманітним арсеналом технічних засобів, виявити насиченість розвитку, виокремлюючи мотиви, фігураційний рух тематичного матеріалу.

Виконуючи п’єсу, розкрити образність змісту, стильові та жанрові особливості.

Головна мета програми – якомога повніше та яскравіше розкрити творчу індивідуальність вступника до магістратури, показати рівень професійних виконавських досягнень, загальну музичну культуру. При виконанні програми бажано строго дотримуватись авторських вимог до темпу, динамічних відтінків, характеру звучання, зафіксованого в нотному тексті.

Рекомендована література

Й. С.Бах Орг. прелюдія і fuga мі-мінор
 Й. С. Бах Орг. прелюдія соль-мінор перекл. Ф. Бушуєва
 Й. С. Бах Орг. токата і fuga ре-мінор перекл. В. Горелова
 Й. С. Бах Органна прелюдія ля-мінор
 Й. С. Бах Органна прелюдія ля-мінор
 Й.С.Бах Органна прелюдія ре мінор
 Й. С. Бах. Фантазія та fuga. BWV 944 В.
 Г. Баншиков. Соната № 1
 Г. Баншиков. Соната № 4
 Д. Бортнянський Соната до-мажор
 Б. Довлаш Вариации на тему песенки «Мало нас»
 Б. Довлаш Концертіно
 В. Дікусаров Концерт для баяна з оркестром
 К. М'ясков Концерт №1 для баяна з оркестром
 К. М'ясков Концерт №2 для баяна з оркестром
 В. Сапожніков. Весняна музика. Сюїта
 Д. Скарлатті, Соната
 Л. Прігожин. Соната № 2
 Г. Шендер'єв Прелюдія та токата
 Д. Шостакович Прелюдія та fuga е-moll Власов В. Фантазія на тему укр. нар. пісні
 «Взяв би я бандуру»
 Є. Дербенко Маленька сюїта
 Д. Скарлатті, Соната
 М. Чайкін Концерт Сі-бемоль-мажор
 Д. Чимароза. Соната
 В. Власов На ярмарку
 В. Власов Босса нова
 В. Власов Шаги
 В. Косєв Скерцо
 В. Косєв Концертна п'єса для баяна з ф-но.
 В. Косєв Експромт
 В. Косєв Тема з варіаціями
 Ф. Шопен Вальси. Мазурки. Прелюдій
 Н. Чайкін Ліричний вальс

Основні вимоги до абітурієнта зі спеціальності Музичне мистецтво (магістр) з музичного інструменту (гітара)

На екзамені вступник повинен виконати два твори: поліфонію (прелюдія і fuga або дві частини із сюїти, партіти) або твір великої форма (І частина або II, III частини класичної сонати (концерту), варіації на класичну тему,) оригінальну п'єсу.

Вимоги до рівня виконання програми.

Під час вступного іспиту абітурієнт повинен показати володіння різноманітними способами звуковидобування, основними видами техніки та прийомами гри на гітарі.

Абітурієнти повинні (при виконанні поліфонічного твору) продемонструвати відповідний рівень поліфонічного мислення: розуміння форми твору, розкриття

композиційної єдності, яка виражається в контрасті співставлення образів (наприклад, драматичного в прелюдії та граціозно-танцювального у фузі або ліричного в прелюдії та войовничо-героїчного у фузі та ін.), уміння розчленовувати голоси відповідно до вимог автора (динамічне співставлення; чергування апояндо та тірандо; гра біля грифа чи підставки), які дозволяють «грати тембрами», показати ясність та рельєфність звучання двох (та більше) голосів.

При виконанні твору великої форми припускається, що абітурієнт володіє уміньми показати контраст співставлення двох основних тем (у концерті, сонаті), у варіаціях - розвиток основної теми; розкрити яскравість тематичного матеріалу, показати володіння різноманітним арсеналом технічних засобів, виявити насиченість розвитку, виокремлюючи мотиви, фігураційний рух тематичного матеріалу.

Виконуючи п'єсу, розкрити образність змісту, стильові та жанрові особливості.

***Орієнтовний список творів
для інструментального виконання на гітарі
(приблизна складність)***

Бах Й. С. Жига і дубль з сюїти ля мінор.
Бах Й.С. Лютнева сюїта № 1 мі мінор BWV 996.
Бах Й.С. Лютнева сюїта № 2 ре мінор BWV 997.
Бах Й.С. Лютнева сюїта № 3 ля мінор BWV 995.
Бах Й.С. Лютнева сюїта № 4 мі мажор BWV 1006(a).
Бах Й. С. Прелюдія, фуга і Аллегро з сюїти Ре мажор.
Бах Й. С. Адажіо і Фуга з Сонати №1 для скрипки соло
Бреґґанелло Д. Партита Мі мінор.
Ван де Хове. Два танці з сюїти для лютні.
Візе Р. Сюїти для лютні.
Вільдеррабено Е. Два сонета.
Губайдуліна С. Токката.
Мілан Л. Лютнева музика. Гальярди.
Мударра А. Лютнева музика. Гальярда.
Перголезі Д.Б. Сициліана.
Полак Л. Куранта.
Фурман П. Дві куранти.
Бенда Г. Сонати.
Брауер Л. Сюїта «Чорний декамерон».
Вівальді А. Концерт до мажор.
Вівальді А. Концерт ре мажор.
Джуліані М. Героїчна соната
Джуліані М. Сонати
Джуліані М. Велика соната.
Джуліані М. Варіації на тему Генделя.
Джуліані М. Теми з варіаціями до мажор, ля мажор, Рондо.
Джуліані М. Концерти.
Дюарт Д. Англійська сюїта.
Кошкін Н. Сюїта «Іграшки принца».
Кошкін Н. Сюїта «Фарфорова башта».
Коршмар Г. Сюїта «Серенада білих ночей».
Манен Х. Фантазія-соната.

Матейка В. Соната № 1, 2.
 Момпу Ф. Компостельська сюїта.
 Леньяні Л. Фантазія.
 Леньяні Л. Скерцо з варіаціями.
 Леньяні Л. Тема з варіаціями.
 Лом Й. Фантазії № 1, № 2, № 3 на тему М.Паганіні
 Тансман А. Каватина.
 Таррега Ф. Варіації на тему хоти
 Таррега Ф. Фантазія на тему опери Верді «Травіата».
 Тедеско М. Соната пам'яті Боккеріні
 Тедеско М. Концерт.
 Тедеско М. Фантазія для гитари і фортепіано.
 Торроба М. Кастільська сюїта.
 Торроба М. Сонатина.
 Торроба М. Сюїта «Замки Іспанії».
 Шебалін В. Сонатина.
 Штингль А. Соната.
 Александрова М. Сюїта старого міста, Вальс ре-мінор
 Дієнс Р. Небесний вальс
 Іванов-Крамської А. Мазурка, Вальс-каприс, Каприччіо, Тарантелла, Роздум, Пісня без слів
 Йорк А. Сонячне сяйво
 Кардоссо Х. Мілонга ре мінор
 Каркассі М. Рондо.
 Каруллі Ф. Фолія. Соло № 2.
 Козлов В. Полька, Східний танець, Російський танець та Билина, Балада про Олену прекрасну
 Кост Н. Меланхолія. Тарантелла. Вальс.
 Кошкін Н. Прелюдія і вальс. «Авалон». «Ашер-вальс», Баллади Лірична п'єса, Награш, Кон фуоко
 Лауро А. Вальси.
 Леньяні Л. 6 каприсів, 36 каприсів
 Морено-Торроба Ф. Фандангільйо, Сон Інфанти, Торіха, Елегія, Сум Ольшанський А.
 Балаган, Елегія, Присвята, За течією, Хороводна сі мінор
 Рак Ш. Токката
 Руднев С. Вальс, Хуторок, Полька, Хоровод, Вечірній дзвін
 Таррега Ф. Арабське каприччіо, Полька, Мавританський танець, Прелюдія, Спогад про Альгамбру

Критерії оцінювання практичних умінь (виконання 2-х творів з обраного фаху)

100-90	Передбачає творче, змістовно-емоційне виконання твору. Власне емоційне бачення твору гармонійно пов'язане зі стилістичним авторським викладом. Певна оригінальність інтерпретаційних рішень знаходиться у межах виконавських норм та еталонів. У процесі виконання вносяться корективи, що не заважають загальному враженню. Технічні засоби виконання органічно підпорядковуються
--------	--

	<p>змісту твору. Абітурієнт виконує твір артистично й переконливо, що свідчить про наявність образного мислення, виконавського досвіду, мобільність та функціональність його ігрового апарату, широкий діапазон асоціативних зв'язків та відчуттів.</p>
89– 75	<p>Передбачає змістовно-емоційне виконання твору, де створення виконавських гіпотез чи концепцій підпорядковується тільки ustalеним нормам та обмежується формально точним виконанням тексту. Спостерігається неточне виконання або відсутність деяких нефіксованих у нотах виконавських деталей авторського тексту (звуковидобування, інтонування, колористичні можливості інструменту). Незначні технічні помилки, що стосуються стабільності та віртуозності коригуються під час виконання і майже не змінюють загального враження від виконання твору.</p>
74-60	<p>Передбачає виконання, коли виконавська концепція лише наближається до ustalених норм, спостерігаються значні стилістичні відхилення від оригінального авторського викладу. В процесі виконання відчувається обмеженість мобільності функціонального апарату і, як наслідок, м'язова напруга, прикутий до клавіатури погляд виконавця. Будь-яка технічна помилка короткочасно вибиває виконавця із образу і тим порушує загальне враження від виконання через неможливість миттєвого коригування власної репродукції твору. Виконання складає враження нестабільності й невибудованості по формі. На цьому рівні виконання – артистизм та емоційність виконання слабо виражені.</p>
60-1	<p>Під час виконання спостерігається відсутність власної виконавської позиції та трактовки твору. Виконання супроводжується багатьма текстовими та технічними помилками, постійним поверненням до попередніх побудов чи епізодів. Складається враження хаотичної подачі твору без ознак стилю та форми. Нерозвиненість мобільного функціонального апарату робить технічні епізоди самоціллю та вириває їх із контексту загального змісту твору. Виконання на цьому рівні зводиться до некоректного, емоційно індиферентного.</p>